

Raport pregatit pentru:

JANE SAMPLE

Sex: F

Varsta: 14

LSI^{TM}

Learning Styles Inventory

Dezvoltat de Tom Oakland, Joseph Glutting, Connie Horton

P

I_m

O

F

E_x

I_n

R

E_m

INTERPRETAREA ACESTUI RAPORT

SCOP

Acest raport ajuta la intelegerea mai buna a caracteristicilor preferentiale, atitudinale si comportamentale ale elevului evaluat, referitor la cateva dimensiuni-cheie legate de temperament si de stilurile de invatare. Raportul este creat pentru utilizarea de catre parinti, psihologi, consilieri ori alti profesionisti specializati.

FUNDAMENT

Acest raport este bazat pe LSI, un instrument psihometric care a fost validat intr-o mare varietate de programe de cercetare, inclusiv in studii extensive in Romania. LSI (Learning Styles Inventory) este un instrument structurat, verbal, omnibus, bazat pe conceptul tipurilor de temperament, care a fost construit pentru a masura preferintele temperamentale si stilurile de invatare ale elevilor cu varste cuprinse intre 8 si 18 ani. Chestionarul consta din 69 de itemi, grupati in patru scale bipolare, care sunt bazate pe tipurile temperamentale propuse de Carl Gustav Jung.

UTILIZARE

Desi formulat ca un raport de-sine-statator, care, mai ales in a doua sectiune (raportul detaliat), poate fi cu destul de multa usurinta inteles si de persoane nespecializate in utilizarea testelor psihologice, cum ar fi parinti, profesori sau elevi, acest raport a fost proiectat si dezvoltat in asa fel incat sa ofere asistenta profesionistilor specializati care interpreteaza rezultatele testului. Pentru a profita de potentialul maxim al acestui instrument, e recomandabil ca rezultatele sa fie luate in considerare impreuna cu opinia profesionala a unui specialist si dupa coroborarea datelor rezultate din acest test cu rezultatele unui interviu ori a altor posibile instrumente psihometrice. Rezultatele continute in acest raport pot fi supuse unor interpretari diferite si unor sublinieri speciale, ca functie a unor astfel de coroborari facute de profesionisti specializati.

SECTIUNI

Pe langa aceasta sectiune introductiva, raportul contine patru alte sectiuni:

1. Rezumatul preferintelor LSI
2. Analiza stilurilor
3. Analiza combinatiei de stiluri

SECTIUNILE ACESTUI RAPORT

REZUMAT

Sectiunea care cuprinde "Rezumatul preferintelor LSI" contine un tabel cu scorurile caracteristice pentru elevul evaluat, la cele patru scale bipolare ale chestionarului, precum si intensitatea acestor preferinte. Suplimentar, aceasta sectiune cuprinde o scurta explicatie a semnificatiilor comportamentale ale unei preferinte slabe, moderate, puternice sau foarte puternice.

STILURI

Sectiunea de "Analiza a stilurilor" contine referinte generale si descrieri ale celor patru stiluri caracteristice pentru elevul evaluat (Extravert sau Introvert, Practic sau Imaginativ, Rational sau Emotional si Organizat sau Flexibil). Dorim sa accentuam faptul ca toate descrierile prezentate in aceasta sectiune apar cu atat mai puternic in comportamentul elevului evaluat cu cat preferinta pentru respectivul tip este mai accentuata. Descrierile din aceasta sectiune sunt mai intotdeauna corecte pentru elevii cu preferinte puternice sau foarte puternice, sunt supuse unor nuante in interpretare pentru elevii cu preferinte moderate si se pot dovedi partial eronate pentru elevii cu preferinte slabe. Informatiile din aceasta sectiune sunt organizate pentru fiecare preferinta descrisa in sapte capitole separate, care sunt detaliate si explicate la inceputul sectiunii.

SCORURI T

Scorurile tuturor scalelor LSI sunt reprezentate in aceasta sectiune sub forma unor scoruri T. Acestea sunt o modalitate de standardizare a scorurilor unor scale cu un numar diferit de itemi, cu varianta diferita si cu distributii diferite. Astfel, scorurile T sunt caracterizate pentru toate scalele de o medie de 50 de puncte si o deviatie standard de 10 puncte. Scorurile T bazate pe prevalenta sunt utilizate in evaluările bazate pe teorii tipologice si au caracteristica suplimentara de a forta pentru toate tipurile masurate existenta in esantionul normativ a unor proportii similare cu cele tipice pentru populatia generala. Scorurile T utilizate in acest raport sunt calculate pe baza unui esantion normativ romanesc reprezentativ la nivelul intregii tari, cu un volum de N=2400 subiecti (1200 de baieti si 1200 de fete), cu varste cuprinse intre 8 si 18 ani.

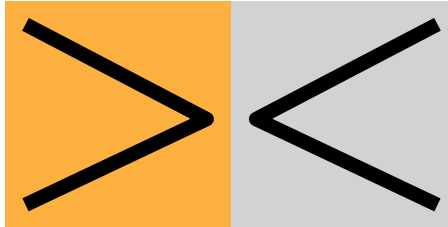
COMBINATII

Sectiunea de "Analiza a combinatiilor de stiluri" contine o descriere mai aprofundata a tendintelor si comportamentelor tipice pentru elevul evaluat, luand in considerare toate cele patru preferinte temperamentale ale sale. Descrierile din aceasta sectiune se potrivesc mai bine elevului evaluat atunci cand toate cele patru preferinte sunt moderate, puternice sau foarte puternice. Informatiile din aceasta sectiune sunt organizate pentru fiecare preferinta descrisa in noua capitole separate, care sunt detaliate si explicate la inceputul sectiunii.

DESCRIEREA STILURILOR DE INVATARE

EXTRAVERT

Elevii cu un stil extravert sunt orientati spre lumea exterioara, o lume a oamenilor si a evenimentelor. De obicei ei cauta interactiunile sociale cu cei din jur si capata energie prin contactul cu alti oameni. Isi dezvoltă ideile si gandurile in discutii cu cei din jur si se poate sa nu stie ce va urma sa spuna inainte de a vorbi. Sunt participativi, se imprietenesc usor si se simt bine in grupuri de orice marime. Prefera sa invete lucrurile facandu-le sau discutand si dezbataband cu ceilalti.

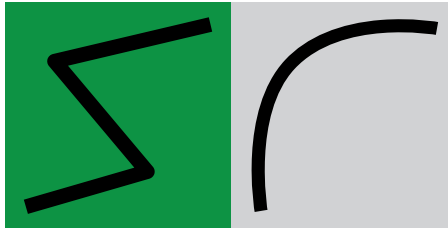

INTROVERT

Elevii cu stil introvert sunt orientati spre propria lume interna, o lume a gandurilor si ideilor. Prefera solitudinea si este posibil sa fie obositi de contactul constant cu alte persoane. Dupa interactiunile sociale au nevoie de timp petrecut cu sine pentru a-si recupera energia. Ei isi dezvoltă ideile cugetand asupra lor. Se imprietenesc mai greu si sunt mai retrasi si mai prudenti. Studiaza un lucru pana il inteleg cu desavarsire inainte de a discuta cu altii despre el.

PRACTIC

Elevii cu un stil practic isi indreapta atentia spre lumea reala. Sunt de obicei foarte interesati de fapte si lucruri. Au o vedere pragmatica si realista despre lume si sunt suspiciosi atunci cand se confrunta cu situatii care presupun imaginatie. Pot fi observatori fini ai lumii din jur. Prefera se experimenteze direct fenomenele studiate inainte de a se apleca asupra teoriilor. Invata sistematizat, cu pasi mici, mai degraba experimentand decat citind carti in care li se explica ce si cum ar trebui sa faca.

IMAGINATIV

Elevii cu stil imaginativ privesc lumea "cu ochii mintii". Sunt persoane atrase de posibilitati si oportunitati. Au mai putina finete in a observa ce se intampla in jurul lor, preferand sa traiasca intr-o lume a conceptelor si ideilor. Prefera sa invete teoria si apoi aplicatiile acesteia. Invata pe baza de intuitie, banuieli, ipoteze. Lucreaza de obicei in pusee intensive de energie pentru ca apoi sa se odihneasca. Le place sa invete ca sa dobandeasca noi deprinderi si valorizeaza rapiditatea intelegerii.

RATIONAL

Elevii care prefera un stil rational se bazeaza pe standarde obiective atunci cand iau decizii, preferand sa faca o analiza critica si lucida a informatiilor pe care le au la dispozitie. Tind spre justitie, etica si egalitate pentru toata lumea. Pretuiesc coherenta si consecventa. Le plac regulile si logica si le place sa poata prezice astfel consecintele unei situatii sau ale unui comportament. Le place sa comunice scurt, sunt cinstiti si directi. Sunt interesati subiectele care tin de logica si aspecte impersonale.

EMOTIONAL

Elevii care prefera un stil emotional se bazeaza pe standarde personale atunci cand iau decizii. Au tendinta de a se concentra asupra nevoilor resimtite de ei si de cei din jur, evaluand astfel necesitatile la nivel emotional. Sunt prieteni, isi exprima simpatia fata de cei din jur, au tact si aptitudini interpersonale foarte eficiente. Se exprima folosind tonuri calde, neconfruntative. Sunt interesati de subiecte scolare care au de-a face cu oameni sau care se concentreaza asupra naturii umane a evenimentelor.

ORGANIZAT

Elevii care prefera un stil organizat sunt orientati catre luarea deciziilor, simt disconfort in prezenta incertitudinii, prefera ca lucrurile sa fie clare si au o buna orientare catre finalizare. Acesti elevi sunt orientati spre rezultate, le place sa isi planifice timpul si sa lucreze sistematic. Sunt de multe ori foarte persistenti atunci cand lucreaza pentru un obiectiv. Nu le plac surprizele si modificarile si urmeaza regulile cu constiinciozitate. Cauta doar informatia relevanta si ignora informatiile suplimentare atunci cand iau o decizie.

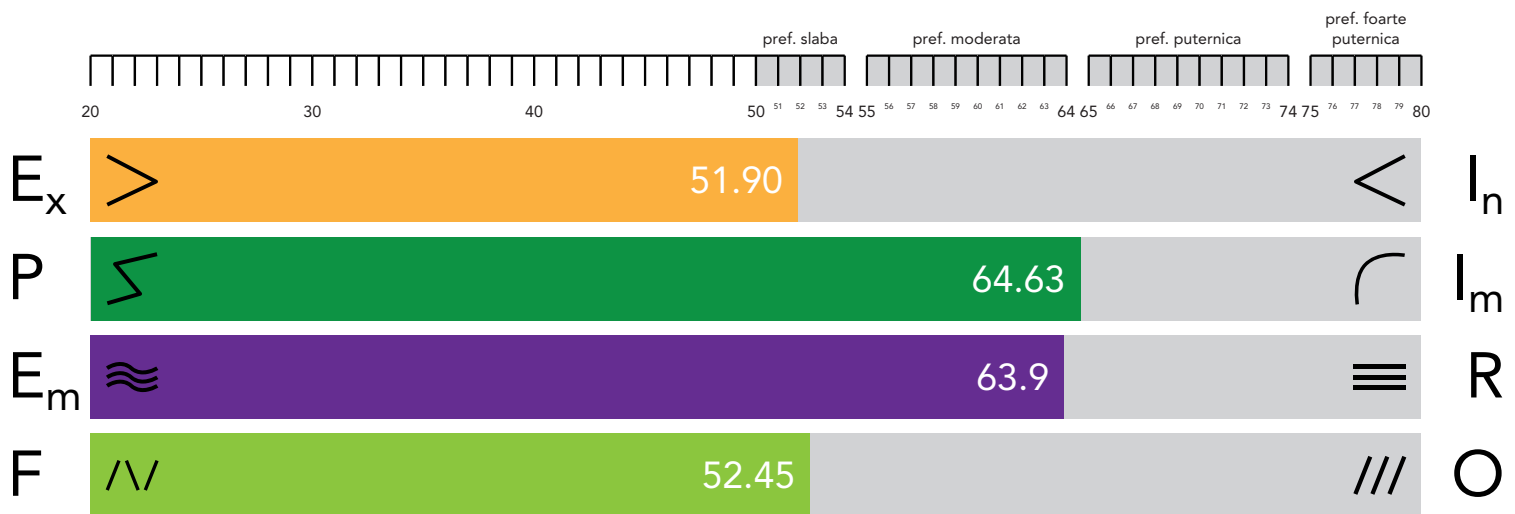

FLEXIBIL

Elevii care prefera un stil flexibil prefera sa amane luarea deciziilor si prefera sa isi pastreze optiunile deschise. Sunt toleranti fata de opiniile altora, au o minte deschisa si prefera sa acumuleze cat mai multe date inainte de a lua o decizie. Sunt mai degraba atrasi de activitatea in sine decat de rezultat. Au un spirit de joaca si de experimentare dezvoltat. Nu urmeaza regulile si nu sunt interesati de disciplina. Privesc timpul ca pe o oportunitate si doresc sa traiasca fiecare clipa la maximum.

REZUMATUL PREFERINTELOR

Jane Sample are o preferință slabă pentru un stil **EXTRAVERT**. Elevii cu preferințe slabe pentru anumite temperamente este posibil să aibă caracteristici tipice pentru ambele stiluri dintr-o pereche, cu o tendință ușoară spre stilul preferat. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită interpretării scorurilor T cuprinse între 50 și 54, căci identificarea corectă a preferințelor elevilor este asociată cu dificultăți în acest context. În schimb, preferințele ușoare nu ar trebui să fie ignorate, căci scorurile plasate în această arie pot fi la fel de semnificative ca și cele foarte înalte.

Jane Sample are o preferință puternică pentru un stil **PRACTIC**. Elevii cu o preferință puternică pentru un anumit stil temperamental sunt caracterizați la nivel comportamental doar de respectivul stil din pereche. Ei nu exprimă aproape niciodată tendințe comportamentale asociate stilului opus. Scorurile T plasate în zona dintre 65 și 74 de puncte ar trebui interpretate ca semnaland preferințe foarte clare, cu o probabilitate minimă de apariție a unor tendințe inverse.

Jane Sample are o preferință moderată pentru un stil **EMOTIONAL**. Elevii cu preferințe moderate pentru anumite temperamente este probabil să aibă caracteristici și calități asociate doar cu respectivul stil și nu și cu opusul său. Chiar dacă uneori pot avea tendințe spre comportamentele tipice pentru celălalt stil din pereche, acest lucru se întâmplă doar rareori. Scorurile T plasate în această zonă, între 55 și 64 de puncte sunt interpretabile cu ușurință ca exprimând tendințe clare, chiar dacă nu extrem de puternice.

Jane Sample are o preferință slabă pentru un stil **FLEXIBIL**. Elevii cu preferințe slabe pentru anumite temperamente este posibil să aibă caracteristici tipice pentru ambele stiluri dintr-o pereche, cu o tendință ușoară spre stilul preferat. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită interpretării scorurilor T cuprinse între 50 și 54, căci identificarea corectă a preferințelor elevilor este asociată cu dificultăți în acest context. În schimb, preferințele ușoare nu ar trebui să fie ignorate, căci scorurile plasate în această arie pot fi la fel de semnificative ca și cele foarte înalte.

ANALIZA STILURILOR

> EXTRAVERT

CARACTERISTICI GENERALE

Aproximativ 65% dintre elevi prefera stilul Extravert. Ei se caracterizeaza prin urmatoarele trasaturi:

- > sunt energici si entuziasti,
- > par a se incarca cu energie din evenimentele cu care se confrunta, din exterior,
- > se simt mai puternici dupa ce interactioneaza cu alte persoane,
- > apreciaza discutiile si interactiunea cu ceilalti,
- > reactioneaza rapid, vorbind mai intai si analizand doar pe urma, si par astfel impulsivi sau superficiali,
- > inteleg si dezvoltati idei discutandu-le cu altii,
- > exprima idei, opinii si sentimente cu usurinta si cu frecventa mare, sunt deschisi,
- > au o larga varietate de interese,
- > nu sunt un mister pentru ceilalti, care ii descriu corect si cu usurinta,
- > prefera ca in grup sa isi asume un rol de lider,
- > sunt interesati de activitati care produc rezultate rapide,
- > prefera sa treaca de la o activitate la alta si sa fie permanent ocupati,
- > au atentie distributiva si nu se blocheaza cand sunt intrerupti,
- > nu pot fi prea mult timp tacuti si nu se vor simti in largul lor atunci cand sunt singuri,
- > au nevoie de complimente, confirmari si incurajari de la ceilalti,
- > prefera mai degraba sa vorbeasca decat sa citeasca.

ANALIZA STILURILOR

> EXTRAVERT

RELATII SOCIALE

Elevilor care prefera stilul Extravert le place, in general, sa interactioneze cu cei din jurul lor, cu colegii, cu profesorii si familia. Le place sa lucreze cu altii, mai ales daca se inteleg bine cu acele alte persoane. Sunt stimulati de oamenii si evenimentele din mediul lor inconjurator. Ei tind sa comunice cu usurinta cu ceilalti si sunt, in general, perceputi ca fiind abordabili si prieteni. Ei au, de obicei, multi prieteni cu care discuta frecvent. Isi impartasesc ideile si opiniile cu rapiditate si pot discuta deschis despre lucruri foarte personale. Ei sunt, de asemenea, foarte influentati de cei din jurul lor si reactioneaza bine la confirmari si feedback pozitiv.

RELATII FAMILIALE

Elevii care prefera stilul Extravert resimt o nevoie acuta de a interactiona cu membrii familiei lor si de a primi recunoastere din partea acestora. Parintii pot sa creada ca incercarile constante ale copilului lor Extravert de a vorbi cu ei si de a smulge complimente si incurajari de la ei sunt nepotrivite. Totusi, familiile acestor elevi ii pot influenta in mod profund prin faptul ca le ofera interactiunea de care au nevoie. Daca ei nu primesc interactiunea, recunoasterea si confirmarea de care au nevoie din partea membrilor familiei, acesti copii le vor cauta in afara familiei si, de cele mai multe ori, in surse nepotrivite. Acesti elevi trebuie sa fie activi acasa si sa simta ca au un impact asupra casei, gospodariei si familiei lor. Ei isi vor indeplini sarcinile mai repede daca acestea pot fi realizate in grup, daca le place ceea ce fac si daca sunt asistati

in activitatile lor.

MEDIUL CLASEI

Elevii care prefera un stil Extravert sunt performanti cand desfasoara activitati care le permit sa lucreze in grup. De asemenea, le place sa descopere prin incercare si eroare si sa faca lucruri practice, cu utilitate directa, imediata, sa aleaga din mai multe activitati si intr-un mediu vizual bogat, de exemplu o clasa care are hartii cu informatii atractive, postere de perete, obiecte colorate si carti cu ilustratii frumoase. Le place zgomotul si forfota, iar activitatile care se termina in haos pot fi incitante pentru ei. Atunci cand trebuie sa lucreze individual, ei se concentreaza mai bine daca zona lor de lucru are putine lucruri care ii pot distra si daca nu exista zgomot.

ANALIZA STILURILOR

EXTRAVERT

CUM PREFERA SA INVETE?

Elevii care prefera un stil Extravert invata mai bine atunci cand:

muncesc in grupuri mici, sau mari, si discuta temele cu ceilalti, inclusiv cu profesorii care sunt deschisi problemelor lor; de exemplu exersarea despartirii in silabe sau a regulilor de matematica este mai eficienta atunci cand se face prin scurte exercitii repetate, o lectie de istorie este mai eficienta daca este prezentata pe scurt de profesor si este apoi analizata si discutata de intreaga clasa;

le sunt date sarcini practice, care cer implicare activa si posibilitatea de a discuta cu cei din jur in timp ce lucreaza; de exemplu, este mai eficient pentru acesti elevi sa realizeze o sarcina la calculator in pereche cu alt elev si sa se antreneze unul pe altul in acele lucruri pe care unul le stie mai bine decat celalalt;

fac prezentari in fata clasei sau realizeaza alte sarcini in public; de exemplu, pentru acesti elevi este mai eficient sa povesteasca tuturor propriile opinii, decat sa le scrie intr-o compunere, sau este mai eficient sa citeasca in fata clasei cu voce tare o poezie decat sa o citeasca singuri;

alterneaza lectiile si trec de la un subiect la altul, astfel incat sa nu se plictiseasca; de exemplu, pot lucra la un subiect 20 de minute, pentru ca apoi sa treaca la altul;

indeplinesc o sarcina lunga in mai multe etape, care astfel alunga monotonia si evita plictiseala; de exemplu, pot rezolva in fiecare zi o

problema, in loc sa rezolve tot capitolul din culegere recomandat pentru vacanta intr-o singura zi;

prefera un stil de invatare bazat pe incercare si eroare; de exemplu, invatarea este mai eficienta la acesti elevi daca indeplinesc o sarcina usoara, care ilustreaza un concept de matematica, inainte de a li se preda conceptul propriu-zis;

prefera sa-si incerce propriile idei si apoi sa le modifice printr-un proces euristic, de aproximatii si imbunatatiri succesive; de exemplu, li se poate permite sa experimenteze cu materiale diferite pentru a realiza o harta tridimensionala a judetului lor.

ANALIZA STILURILOR

EXTRAVERT

Acesti elevi vor reactiona negativ in urmatoarele situatii si activitati:

lecturi in care sa nu aiba posibilitati frecvente de a pune intrebari si de a discuta intre ei;

o sarcina pe care trebuie sa o indeplineasca singuri (de exemplu, un test de matematica care trebuie rezolvat pe o foaie cu creionul, de fiecare elev in parte);

proiecte complicate, care se realizeaza intr-un timp indelungat (de exemplu, un proiect stiintific laborios si intins pe mai multe saptamani sau luni);

situatii in care ei sunt mai degraba spectatori decat participanti (de exemplu, este demotivant pentru elevii extraverti sa vizioneze un film si sa nu il discute apoi).

MODALITATEA DE TESTARE PREFERATA

Acesti elevi se simt bine in situatii de testare sau de examen sau cand fac prezentari de grup

Se pot adapta foarte usor, pot face fata surprizelor si testarilor-fulger

Se descurca mai bine la testele scrise cu raspunsuri relativ scurte, caci este important sa isi verifice munca, pentru a nu exista greseli facute din neatentie sau datorate grabei de a termina testul

Desi prefera sa fie in preajma celorlalti, atunci cand dau teste sau cand isi fac tema ei se descurca deseori mai bine intr-un loc linistit

ANALIZA STILURILOR

> EXTRAVERT

POTENTIALE CAPCANE

Elevii care prefera un stil
Extravert pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa distraga alti elevi de la lucru prin discutii si palavrageala;

sa li se reaminteasca sarcina curenta sau sa li se spuna ca vor avea posibilitatea de a discuta cu ceilalti in curand, dupa ce termina ce au de facut;

sa ii deranjeze pe ceilalti elevi prin incercarile de a vorbi cu ei sau de a-i implica in anumite activitati atunci cand acesti elevi trebuie sa lucreze la altceva;

sa li se reaminteasca faptul ca ceilalti au nevoie de intimitate in aceeasi masura in care ei au nevoie sa relationeze;

sa petreaca mai mult timp conversand si relationand cu cei din jur decat pentru a realiza sarcinile efective, atunci cand lucreaza in grup;

sa li se dea termene limita scurte pentru a indeplini o sarcina (de exemplu, li se poate cere ca in doar cinci minute de la inceputul sarcinii de grup sa faca o scurta prezentare asupra ideilor de pana atunci);

sa se eschiveze de la lucrul individual si de la obiceiul de a reflecta ei insisi asupra propriilor ganduri;

sa li se ceara sa reflecteze in tacere asupra unui subiect pentru cateva minute si apoi sa-si impartaseasca opiniile in fata unui grup mic sau in fata clasei;

sa nu-i asculte pe ceilalti, chiar atunci cand ei insisi initiaza o conversatie;

sa li se explice tehnicile de ascultare activa, de exemplu prin reinceperea frazei cu ajutorul cuvintelor celeilalte persoane; profesorii si educatorii pot folosi, de asemenea, acesta tehnica pentru a le arata elevilor Extraverti faptul ca sunt ascultati si intelesi;

Elevii care prefera un stil
Extravert pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa reactioneze
impulsiv;

sa fie invatati sa aleaga un confident, un bun prieten, pe care sa il consulte inainte de a decide cum vor proceda intr-o anumita situatie;

sa se impotriveasca la a citi, a scrie sau a realiza sarcini de cercetare ori alte sarcini care sunt anevoioase, neplacute pentru ei sau de lunga durata;

sa li se dea sarcini scurte din aceste domenii sau lecturi care comporta un mai mare interes pentru ei;

sa caute confirmare de la elevi sau grupuri a caror influenta poate sa fie negativa;

sa fie sustinuti de profesori sau familie pentru a-si gasi un mediu referential in persoane care ii vor influenta in mod pozitiv, sau sa li se ceara chiar lor sa fie supervizori sau persoane de ajutor pentru alti elevi aflati in criza;

sa lase sa scape comentarii care ii ranesc pe ceilalti;

sa fie ajutati sa invete formule neutre de a-si exprima parerile (de exemplu, ei pot spune "Este interesant" in loc de "Este stupid!" atunci cand raspund la lucrurile cu care nu sunt de acord); comentariile negative pot genera situatii dificile si chiar multi adulti cu orientare extraverta au probleme in a-si modera remarcile;

sa domine conversatia si sa-i impiedice pe ceilalti sa vorbeasca;

sa li se reaminteasca faptul ca toti cei care doresc sa vorbeasca trebuie sa aiba ocazia sa o faca fara sa fie intrerupti, atunci cand le vine randul;

sa emita judecati bazate, in principal, pe aparente (de exemplu, atunci cand cunosc o persoana noua ei o vor judeca dupa haine sau dupa alte indicii externe).

sa li se reaminteasca sa nu "judece o carte dupa coperta" ci sa caute si alte criterii.

ANALIZA STILURILOR

PRACTIC

CARACTERISTICI GENERALE

Aproximativ 65% dintre elevi prefera stilul Practic. Ei se caracterizeaza prin urmatoarele trasaturi:

- sunt atenti la lucrurile reale si concrete;
- sunt atenti la informatiile pe care le percep direct prin propriile simturi;
- sunt atenti la mediul lor si la ceea ce se intampla in lumea care ii inconjoara;
- prefera sa foloseasca aptitudinile si experienta dobandita anterior pentru a rezolva problemele cu care se confrunta;
- pot fi numiti realisti si pragmatici;
- prefera prezentul si sunt foarte atenti la acesta;
- sunt suspiciosi atunci cand se confrunta cu generalitati si cu afirmatii care nu sunt sustinute de probe;
- inteleg lucrurile in mod literal;
- prefera sa invete dupa metode euristice;
- sunt atenti la detalii;
- prefera simplitatea in locul complexitatii;
- sunt descurajati cand lucrurile par prea complicate;
- apreciaza traditia si muncesc sa mentina lucrurile care exista deja;
- prefera sa invete prin metode de participare activa si prin implicare in activitati concrete;
- prefera sa invete si sa foloseasca exemple pentru a se descurca cu abstractii, probabilitati sau teorii;
- prefera sa isi puna in evidenta si sa practice comportamentele deja dobandite.

ANALIZA STILURILOR

PRACTIC

RELATII SOCIALE

Majoritatea elevilor prefera stilul Practic si ca urmare, isi pot alege prieteni dintre multi altii care impartasesc aceasta preferinta. Este posibil sa aiba putina toleranta pentru cei care apartin stilului Imaginativ, vazandu-i diferiti si poate gandind ca ei sunt "cu capul in nori". Elevii care apartin stilului Practic pot avea uneori nevoie de ajutor privitor la acceptarea celor care sunt diferiti, de exemplu, a celor care au un handicap vizibil. Conversatiile lor sunt adesea orientate catre evenimente si probleme zilnice, cu o tenta foarte practica. Ei devin plictisiti cand se discuta idei si teorii vagi si au un simt de observatie bine dezvoltat, pe baza caruia obisnuiesc sa ii corecteze pe cei care fac greseli. Unora din elevii care apartin stilului Practic chiar le place sa faca parte din grupari sociale traditionale, cum ar fi grupurile de cercetasi si participa bucurosi la activitati care se desfasoara in sisteme formale, structurate.

RELATII FAMILIALE

Elevii care prefera stilul Practic prefera in general viata din familiile lor, in special daca are un iz traditional. Se poate sa le placa aniversarile traditionale din familie si sa petreaca timp cu rudele, in special cu bunicii. Le place sa fie activi acasa, fiind implicati in activitati de familie si avand multe lucruri pe care doar ei le pot face sau pe care ei le fac in mod traditional. De obicei observa daca locuinta lor nu este curata si le place ca aceasta sa fie atragatoare. Au tendinta sa isi indeplineasca sarcinile mai ales atunci cand au instructiuni si scopuri specifice. Datorita atasamentului

lor pentru activitati practice, ei pot sa isi priveasca uneori sarcinile ca fiind jocuri sau ca avand o componenta ludica.

MEDIUL CLASEI

Elevilor care prefera stilul Practic le place un mediu care le stimuleaza simturile. Le plac proiectele pentru care realizeaza un produs concret, cum ar fi modelarea cu plastilina sau orele cu experimente de chimie. Le plac centrele de activitate, experimentele stiintifice, calculatoarele care cer de la ei programare sau alte utilizari concrete, practice, posterele colorate si bazele de date, casetele audio si video sau alte mijloace media audiovizuale. Le plac ziarele si cartile, in special biografiile si cartile de istorie. Ei apreciaza existenta unor colturi confortabile in care sa poata citi. Ei vor observa, de asemenea, lipsa de ordine si nu se vor simti in largul lor atunci cand clasa nu este curata sau atractiva.

ANALIZA STILURILOR

PRACTIC

CUM PREFERA SA INVETE?

Elevii care prefera un stil Practic invata cel mai bine atunci cand:

au o sarcina care porneste de la simplu la complex (de exemplu, vor prefera o lucrare de matematica in care se incepe cu probleme usoare si in care nivelul de dificultate creste gradual);

iau parte la o lucrare practica, reala, care necesita observatii si manipulari detaliate sau interactiune directa cu anumite obiecte, mai degraba decat lucrari ideatice si gandire abstracta (de exemplu, vor aprecia daca intr-o lectie de geologie ei pot ridica si examina rocile si mineralele sau daca intr-o lectie despre precipitatii ei pot masura cantitatea de apa cazuta de-a lungul unei perioade de timp, decat sa emita o prognoza despre schimbarile ipotetice din natura);

li se dau multe exemple care ilustreaza un principiu (de exemplu, intr-o lectie despre punctuatie ei vor invata mai bine din sase-opt exemple decat din doua-trei, oricat de bine ar fi alese);

li se dau sarcini sau explicatii care se refera la evenimente, situatii sau aplicatii din lumea reala (de exemplu, le-ar placea mai mult sa invete despre bacterii daca profesorul ar incepe prin a discuta despre bacteriile care cauzeaza anumite boli sau care sunt folosite la curatarea deversarilor de petrol decat daca profesorul ar incepe sa discute despre structura bacteriilor sau despre locul lor in regnul vietuitoarelor);

li se dau instructiuni directe si specifice pentru o sarcina individuala (de

exemplu, functioneaza bine in urma unei instructiuni care suna: intoarceți-va la pagina 158 din cartea de istorie si raspundeti la intrebarile 3,5 si 7 pe hartie liniata, folosind numai o parte a paginii, astfel incat fiecare raspuns sa contina cel puțin trei propozitii, iar lucrarea sa fie predată maine la ora 8:30);

li se dau explicatii specifice si detaliate, preferabil in scris, despre cum vor fi notate lucrarile lor si care sunt asteptarile profesorului;

muncesc pentru a atinge scopuri masurabile care pot fi atinse (de exemplu, pot fi rugati sa invete 30 de cuvinte dintr-o lista de luni pana joi);

li se dau sarcini in care raspunsurile pot fi pozitive sau negative, nelasand loc pentru ambiguitate.

ANALIZA STILURILOR

PRACTIC

Acesti elevi NU vor fi receptivi la:

- lectii care prezinta, scot in evidenta sau discuta teorii;
- activitatile care nu par sa aiba un scop, sau care nu au un scop pe care ei il valorizeaza;
- instructiuni neclare pentru sarcinile pe care le primesc de facut;
- reguli de principiu, neoperationale, sau asteptari vagi;
- activitatile care nu par sa aiba o aplicatie practica;
- reguli specifice pe care profesorul nu le intareste sau le incalca;
- afirmatii care nu au substanta;
- activitatile care nu ofera suficiente oportunitati pentru aplicatii practice.
- lecturi monotone;

MODALITATEA DE TESTARE PREFERATA

Acesti elevi prefera testele de aptitudini mari, intensive, in care ei trebuie sa-si demonstreze plenitudinea capacitatilor

La plac testele care implica memorarea

Le plac testele de tipul fals-adevarat

Le plac testele in care raspunsurile sunt de tipul corect-gresit, si se pot descurca mai bine la testele cu intrebari tip eseu care le solicita parerea proprie si nu speculatii, inasa de principiu nu sunt foarte atrasi de examenele care le cer compozitie elaborata

ANALIZA STILURILOR

PRACTIC

POTENTIALLE CAPCANE

Elevii care prefera un stil Practic pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa respinga in mod constant sa studieze poezia sau alte forme de literatura pentru ca par lipsite de aplicatii practice pentru ei;

sa primeasca de citit si de comentat eseuri care sunt provocatoare pentru imaginatie, sau literatura practica, istorica, eventual cu implicatii clare asupra vietii contemporane;

sa evite gandirea abstracta (de exemplu, ei s-ar putea sa prefere sa nu indeplineasca o sarcina care le cere sa speculeze despre cum ar fi viata acum daca Germania ar fi castigat ultimul razboi mondial);

sa inteleaga ca de fapt le sunt cu usurinta accesibile anumite activitati care solicita gandirea abstracta, cum ar fi un joc sau folosirea tehnicilor de brainstorming; intelegerea diferentelor de temperament dintre ei si altii ii poate ajuta sa vada felul in care talentul lor de a aprecia lucrurile reale, concrete, se completeaza cu imaginatia si astfel vor intelege mai bine felul in care elevii cu un stil Imaginativ se gandesc la inventii si imbunatatiri care pot fi sustinute si puse in practica de catre elevii cu un stil Practic;

sa nu inteleaga probleme si legaturi mai profunde datorita axarii lor pe lucruri si fapte foarte concrete (de exemplu, ei pot avea probleme in a vedea asemanarile dintre lilieci, castori si delfini, toate fiind mamifere, pentru ca diferentele sunt atat de mari);

sa inceapa cu detalii sau fapte si sa lucreze apoi, pornind de la acestea, pana la ideile generale din spatele faptelor;

Elevii care prefera un stil
Practic pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa se descurajeze si sa renunte daca intalnesc dificultati sau obstacole atunci cand lucreaza;

profesorul trebuie sa ii sustina si sa ii felicite cu privire la ceea ce ei au facut si sa lase elevii cu un stil Imaginativ sa sugereze - fara sa critice - optiunile posibile care pot duce la rezolvarea problemei; o alternativa ar fi ca profesorul sa ii ajute sa analizeze situatia si sa experimenteze cu solutiile deja existente si propuse de acestia;

sa fie foarte hotarati in atitudinea lor si sa persiste in felul lor de a face lucrurile (de exemplu, ei ar putea sa vrea sa rezolve toate problemele de matematica in acelasi fel);

sa li se reaminteasca necritic si cu blandete ca, in natura, abilitatea de a se schimba si de a se adapta permite supravietuirea; iar dobandirea sau acceptarea unor noi modalitati de a face lucrurile este ceva de pret si foarte important;

sa ia decizii bazate pe aparente, in special decizii despre oameni (de exemplu, ei pot judeca simplist si superficial pe cineva din alta tara pe baza unor stereotipii, sau pe un elev care arata altfel ca fiind un elev prost);

sa li se spuna ca unor oameni precum Einstein, ale carui teorii au ajutat la dezvoltarea stiintei si a civilizatiei ii era greu sa-si aminteasca sa se imbrace cum trebuie in ocazii speciale; de asemenea pot fi incurajati sa se gandeasca la oamenii pe care ii cunosc si care isi aduc contributi valoroase chiar daca ei sunt diferiti sau nu foarte atractivi;este important pentru acesti elevi sa practice arta de "a nu judeca o carte dupa coperta"

Elevii care prefera un stil
Practic pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa fie atat de orientati pe realitatea concreta cu care se ocupa incat sa nu perceapa problemele care apar si evolueaza alaturi de ei;acesti elevi pot adopta o atitudine de genul "daca un lucru nu este stricat, nu il repara" (de exemplu, ei pot avea probleme in a pricepe faptul ca pana si cantitatile mici de poluanti sunt periculoase pentru ca poluarea se acumuleaza, sau pot sa nu inteleaga faptul ca stabilirea unor obiceiuri sanatoase de viata sau de alimentatie inca din copilarie vor fi un castig vizibil pentru ei peste 30 sau 40 de ani);

sa fie ajutati sa devina mai receptivi la ideile elevilor cu un stil Imaginativ; sa inteleaga ca exista si variante intermediare intre "complet corect" si "complet gresit" si ca atenta acordata unor detalii aparent neinsemnate acum permite evitarea unor crize ce pot sa apara in viitor prin cumularea unor "maruntisuri";

sa ii critice pe altii datorita faptului ca acestia exprima idei noi, inovative.

sa fie sustinuti in invatarea si exersarea unor modalitati neutre de a-si exprima parerile (de exemplu, ei pot sa spuna "este interesant" in loc de "este stupid" sau in loc de "esti nebun", "s-ar putea" atunci cand se afla fata in fata cu idei noi care lor le par nepracticabile); comentariile negative pe care le fac cu franchete pot genera situatii dificile si chiar multi adulti cu aceasta preferinta au probleme cu moderarea propriilor remarci.

ANALIZA STILURILOR

EMOTIONAL

CARACTERISTICI GENERALE

Aproximativ 65% dintre fete si 35% dintre baieti prefera stilul Emotional. Ei se caracterizeaza prin urmatoarele trasaturi:

- sunt calzi, apreciativi si compatimitori fata de cei din jur;
- au tact si sunt prietenosi;
- obisnuiesc sa divagheze atunci cand vorbesc si ajung greu la ideea principala;
- se simt confortabil atunci cand este vorba despre probleme sau aspecte emotionale;
- lauda si apreciaza deseori activitatile celor din jur;
- doresc sa fie acceptati de ceilalti si accepta propunerile acestora pentru a obtine astfel aprecierea lor;
- au incredere in ceilalti, sunt optimisti si se astepta ca acestia sa faca doar lucruri bune;
- apreciaza emotiile si sentimentele in locul logicii;
- au aptitudini sociale si interpersonale;
- inteleg si analizeaza mai mult oamenii decat faptele si ideile;
- au compasiune pentru cei din jurul lor si vor sustine acele proiecte care sporesc calitatea vietii celor din jur;
- evita conflictele si pozitionarea competitiva;
- sunt incantatori si carismatici.

ANALIZA STILURILOR

EMOTIONAL

RELATII SOCIALE

Elevii care prefera stilul Emotional tind sa fie interesati de oameni si fac eforturi pentru a-si imbunatati aptitudinile interpersonale. Relatiile de prietenie sunt o prioritate; ei isi aloca intotdeauna timp pentru a fi impreuna cu alti oameni si fac eforturi pentru a-i cunoaste cu adevarat pe cei din jur. Pot percepe starile emotionale si motivele celorlalti si pot avea foarte mult tact, spunand exact ceea ce trebuie pentru a nu jigni, pentru a incuraja sau pentru a detensiona o situatie. Ei cauta relatii armonioase si incearca intotdeauna sa fie pe placul profesorilor, parintilor si prietenilor sau colegilor. Isi pot uneori pune propriile idei pe plan secund, abdicand in fata ideilor celorlalti. Emotionalii evita conflictul datorita nevoii lor de armonie si evita, de asemenea, situatiile tensionate, chiar daca sunt neconflictuale. Au o nevoie puternica de a intruni acordul tuturor si pot ignora uneori o informatie concreta si obiectiva care intra in conflict cu parerea lor subiectiva despre o anumita persoana.

RELATII FAMILIALE

Elevii care prefera stilul Emotional incearca, in general, sa multumeasca membrii familiei lor prin indeplinirea sarcinilor care le sunt atribuite si respectand asteptarile acestora. Ei isi manifesta emotiile cu usurinta si versatilitate, facand mici cadouri si verbalizandu-si afectiunea. Ei reactioneaza mai bine la laude decat la critici si "infloresc" atunci cand atmosfera din jurul lor este armonioasa. Ei pot fi atat de afectati de conflicte si de tensiunile din familie, incat se pot imbolnavi. Daca acesti elevi nu se vor

simti protejati in familie, ei vor cauta dragoste in alta parte, prin afilierea la grupuri sau institutii.

MEDIUL CLASEI

Elevilor care prefera stilul Emotional le place sa aiba locuri in care ei pot sta in grupuri si pot sa discute sau sa lucreze impreuna (de exemplu e bine sa aiba spatiu suficient pentru a lucra in perechi la calculator sau in biblioteca). Le plac cartile sau filmele despre oameni care ii ajuta pe ceilalti, in special biografiile si memorialistica. Le place sa invete intr-un mediu care promoveaza armonia si sentimentele pozitive, cu fotografii ale personalitatilor, ale elevilor si profesorilor. De asemenea, se simt bine intr-un spatiu decorat cu postere atractive, cu animale impaiate si obiecte de arta, cum ar fi desene sau picturi, realizate de membrii clasei. Pe de alta parte au nevoie sa aiba un loc sigur unde sa nu fie deranjati de ceilalti.

ANALIZA STILURILOR

EMOTIONAL

CUM PREFERA SA INVETE?

Elevii care prefera un stil Emotional invata cel mai bine atunci cand:

studiaza domenii umaniste (de exemplu, istorie, literatura sau psihologie);

participa la discutii personalizate (de exemplu, o discutie despre o problema actuala a orasului lor);

participa la jocuri in care toata lumea castiga si nimeni nu pierde;

primesc laude, confirmari si incurajari (de exemplu, parintele poate spune "Ai aratat multa compasiune pentru oamenii din India atunci cand ai prezentat viata lor");

asculta relatari sau povestiri si discuta despre personalitati care au contribuit la binele omenirii (de exemplu, Maica Teresa sau Ghandi);

sunt alesi pentru a da ajutor altor persoane (cum ar fi sa supervizeze si sa ajute un elev mai slab);

primesc teme despre comportament si valori morale (de exemplu, o lectie despre miscarea pasoptista sau despre drepturile femeilor);

le sunt date teme, chiar si la materii logice precum matematica, care au legatura cu oamenii (de exemplu, o problema in care se cere sa se calculeze cate avioane ar fi necesare pentru transportarea unei anumite cantitati de mancare intr-o tara devastata de razboi intr-o anume perioada de timp);

regulile sunt flexibile, permit exceptiile si acordarea unei a doua sanse atunci cand este cazul (de exemplu, chiar

daca nota ar trebui scazuta pentru ca nu si-au depus lucrarea la timp, profesorul ar trebui sa le permita sa faca o lucrare suplimentara pentru a evita scaderea punctajului);

cand le sunt date sarcini care le cer sa-si exprime si sa-si analizeze gandurile si sentimentele privitor la un anume subiect (de exemplu, atunci cand scriu o lucrare despre directivele guvernului privind imigratia ilegala din tari defavorizate, ar putea sa descrie ce anume simt ei cu privire la acest subiect si de ce).

ANALIZA STILURILOR

EMOTIONAL

Acesti elevi nu vor fi receptivi la:

competitie;

o atmosfera tensionata si ostila;

subiecte care nu au legatura cu
interesul lor despre oameni;

lecturi golite de sens si de valorizare
personala;

clase in care contactul cu ceilalti este
restrictionat;

critici, in special critici aduse in public.

MODALITATEA DE TESTARE PREFERATA

Acestor elevi nu le place sa rezolve teste care contin itemi cu alegere multipla pentru ca ei nu au o afinitate pentru informatia factuala, obiectiva

Atunci cand este posibil, profesorul trebuie sa includa in examenele si testele pe care le da si intrebari care reflecta interesul acestor elevi si preocuparea lor pentru oameni, astfel incat ei sa-si poata demonstra aptitudinile

ANALIZA STILURILOR

EMOTIONAL

POTENTIALE CAPCANE

Elevii care prefera un stil
Emotional pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa petreaca prea mult timp discutand cu ceilalti in loc sa munceasca (de exemplu, grupul ar trebui sa planifice o excursie a clasei, dar elevii Emotionali incep sa discute despre un film care le-a placut);

sa fie ajutati cu blandete sa isi reaminteasca faptul ca pot socializa intr-un timp special desemnat, cum ar fi pauza de pranz;

sa se descurajeze atunci cand sunt criticati (de exemplu, daca doi colegi ii spun unui alt elev Emotional ca este prost si a esuat intr-un proiect, acesta se va simti ranit, descumpanit si o perioada de timp nu va putea sa se implice in alt proiect);

sa fie ajutati sa isi reaminteasca faptul ca profesorul se bucura sa ii aiba in clasa datorita rezultatelor foarte bune obtinute la alte proiecte si pentru felul lor unic si deosebit de a se purta;

Elevii care prefera un stil
Emotional pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa fie distras de la munca si de la activitatile scolare de catre un coleg (de exemplu, se poate ca ei sa vrea mai degraba sa ajute la consolarea unui coleg care este suparat sau care are dificultati cu o problema care trebuie rezolvata in clasa, decat sa fie atenti la sarcina lor);

sa lase profesorul sa determine importanta acordarii ajutorului colegilor in acel moment;

sa nu lucreze cu suficienta seriozitate daca ei simt ca profesorul nu le acorda atentie speciala (de exemplu, ei pot sa creada ca unui profesor nu prea ii pasa de clasa sau de ei pentru ca acesta nu le raspunde la salut, nu li se adreseaza pe numele mic sau nu ii felicita cand fac un lucru bun);

sa fie sustinuti de profesori si atunci cand este nevoie si sa li se recunoasca deschis performantele;

Elevii care prefera un stil
Emotional pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa fie de acord cu toata lumea cu care discuta, chiar daca se intampla sa fie vorba de pareri care se contrazic reciproc, astfel incat toata lumea sa concluzioneze ca ei sunt indecisi sau nesinceri (de exemplu, unii elevi Emotionali se tot razgandesc privitor la persoana pe care o vor sustine pentru pozitia de sef de clasa, depinzand de grupul in care sunt la acel moment si de interlocutorii de discutie);

sa li se explice ca in loc sa isi afirme sprijinul complet fata de una sau alta dintre parti, ar putea fie sa amane decizia, fie sa nu acorde sprijin nici uneia dintre parti sau sa opteze pentru opinia unui coleg si sa mentina relatiile de prietenie cu persoanele care adera la cealalta opinie;

sa fie influentati puternic de emotiile lor, sa fie depresivi si sa nu mai arate interes pentru munca (de exemplu, ei se pot supara pentru ca au primit o nota mica si pot sa nu mai fie atenti sau pot sa nu mai participe la discutiile din clasa);

sa li se reaminteasca de ce profesorul ii apreciaza si sa li acorde mai mult ajutor;

sa faca favoritisme si sa-i excluda pe altii din grupul lor (de exemplu, cativa elevi emotionali sunt prieteni apropiati si ii descurajeaza pe altii sa li se alature in recreatie sau in alte ocazii);

sa fie separati de profesor sau sa li se ceara sa scrie un text despre ce inseamna sa apartii unui grup si ce inseamna sa te respinga un grup, pentru a putea intelege mai bine gestul lor;

Elevii care prefera un stil
Emotional pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa devina dependenti de ceilalti (de exemplu, ei pot avea un prieten special care are opinii puternice si ale carui decizii le urmeaza intotdeauna, indiferent de corectitudinea lor);

sa fie expusi si altor influente in grupurile de lucru si sa fie sprijiniti in luarea propriilor decizii si in alegerea propriilor activitati, astfel incat acestea sa ii ajute sa isi dezvolte propriile interese si talente;

sa permita ca problemele celorlalti sa ii rapeasca prea mult din timpul si energia proprii (de exemplu, ei pot petrece prea mult timp ajutand un elev cu probleme familiale, astfel incat sa ajunga sa isi negligeze propriile nevoi);

sa fie convinsi ca profesorul are menirea, dorinta si capacitatea de a-i ajuta pe cei care au probleme, ori prin directionarea elevului cu probleme spre ajutor profesional, ori prin mobilizarea de alte resurse;

sa saboteze sau sa ignore regulile, prin faptul ca cer sa se aplice prea multe exceptii (de exemplu, ei pot petrece prea mult timp cu un proiect extracurricular si vor dori de aceea ca termenul pentru temele lor sa fie prelungit);

sa fie incurajati sa se gandeasca la consecintele posibile ale deciziilor lor, inainte ca acestea sa fie luate, precum si la rezultatele pentru ceilalti ale ignorarii unei reguli; pot fi de asemenea incurajati sa inteleaga felul in care ceilalti simt nevoia unor reguli si a unei structuri;

Elevii care prefera un stil
Emotional pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa se lase raniti de comentarii sau actiuni care nu sunt directionate special spre ei (de exemplu, un elev de la o alta scoala spune ca cei din scoala elevului Emotional sunt incapabili si slabi, iar elevul Emotional va percepe comentariul ca fiind personal);

sa lucreze in clasa la exercitii care demonstreaza felul in care oameni diferiti pot reactiona diferit in aceeasi situatie (de exemplu, profesorul poate aborda in discutie preferintele culinare, iar elevii Emotionali vor vedea cu usurinta dificultatea in a-i face pe ceilalti sa-si schimbe parerea); elevii Emotionali trebuie sa inteleaga faptul ca parerile diferite pot fi perfect valabile si ca, oricum, oamenii sunt responsabili pentru propriile puncte de vedere si pentru propriile reactii, nu si pentru ale altora;

sa emita remarci foarte jignitoare si incarcate emotional fata de ceilalti atunci cand sunt separati (de exemplu, ei pot jigni pe ceilalti atunci cand se contrazic, sau pot empatiza si adera la opinia negativa pe care un coleg le-o impartaseste despre familia sa, spunand lucruri jignitoare despre membrii acelei familii).

sa fie ajutati de profesor sa deprinda mijloace de autocontrol, de exemplu profesorul poate sa previna certurile prin acordarea unei pauze in care sa se linisteasca spiritele ori ii poate motiva si ajuta pe acesti elevi sa se scuze in fata persoanei jignite.

ANALIZA STILURILOR

/V/ FLEXIBIL

CARACTERISTICI GENERALE

Aproximativ jumătate dintre elevi au o preferință pentru stilul Flexibil. Ei se caracterizează prin următoarele trăsături:

- /V/ doresc ca lucrurile să fie libere și nestructurate;
- /V/ adora surprizele;
- /V/ doresc să experimenteze cât de mult se poate;
- /V/ doresc să se adapteze evenimentelor vieții pe măsura ce se confruntă cu ele;
- /V/ doresc să fie toleranți față de puncte de vedere diferite;
- /V/ preferă să încalce regulile;
- /V/ tolerează dezordinea printre obiectele lor personale;
- /V/ caută oportunități de a se juca și de a se bucura de viață;
- /V/ sunt flexibili în opiniile și angajamentele lor;
- /V/ sunt spirituali, încântători și inteligenți;
- /V/ adora să joace diverse roluri;
- /V/ resping cuvinte precum "trebuie" și "nu trebuie".

ANALIZA STILURILOR

FLEXIBIL

RELATII SOCIALE

Elevii care prefera stilul Flexibil pot să rătăcească și să se distreze aproape în orice situație, iar această propensiune spre distracție este vizibilă în prietenii lor. Ei se pot gândi întotdeauna la lucruri noi și distractive pe care să le facă, astfel încât prietenii lor știu că se vor distra întotdeauna. Le place atât de mult distracția încât momentele când au de-a face cu munca și stresul pot fi dificile pentru ei. Le este greu să stea în preajma unor prieteni care se confruntă cu probleme majore. Ei tind să îi accepte pe alții fără să-i judece, așa încât mai toată lumea se va simți confortabil în preajma lor, iar compania lor va fi căutată de cei din jur. Ei pot fi foarte loiali colegilor lor în activități cum ar fi cele atletice sau în dezbaterile tematice. Ei pot, de asemenea, să fie foarte generosi, împărțind ceea ce au cu ceilalți. Ei au deseori o orientare accentuată spre egalitarism, acceptând drept colegi sau prieteni persoane pe care alții i-ar accepta mai greu datorită stereotipurilor dominante în societate sau în grupul lor.

RELATII FAMILIALE

Elevii care prefera stilul Flexibil pot aduce bucurie și distracție în viața de familie. Ei împart în general propriile lucruri foarte ușor cu alții, din acest motiv fiind tentați printre altele să și împrumute din lucrurile celorlalți și nu cer întotdeauna permisiunea pentru aceasta. Camera, biroul sau zona lor din casă s-ar putea să nu fie foarte curată, ceea ce ar putea să fie agasant pentru părinții care prefera o casă bine organizată și curată. Ei își vor îndeplini sarcinile mai bine atunci când acestea sunt transformate în jocuri. Au o

nevoie intensă de libertate și se vor împotrivi de principiu regulilor, chiar și celor pe care le pot urma cu ușurință. Ei vor avea tendința mai accentuată de a respecta regulile dacă acestea au fost discutate și convenite anterior cu părinții. În timpul adolescenței, unii elevi care aderă la stilul Flexibil vor fi inclinați să experimenteze activități care pot fi periculoase, ceea ce ar putea fi o sursă de stres și dificultăți pentru părinți. Este important pentru părinți să își comunice în acele momente îngrijorarea pentru binele copiilor lor, fără să eticheteze ca fiind rea dorința lor de a experimenta și de a-și asuma riscuri. Acești elevi refuză și resping etichetele de genul "ar trebui" sau "nu ar trebui", "bine" sau "rau" etc. Astfel, părinții ar trebui să scoată în evidență faptul că vor pierde oportunități curente și viitoare de a se distra dacă ar avea probleme cu poliția sau dacă ar avea un accident grav, care ar putea cauza un handicap permanent.

MEDIUL CLASEI

Elevilor care prefera stilul Flexibil le place să aibă mai multe zone de activitate în clasa lor, unul unde să învețe, unul unde să experimenteze noi modalități de a face lucrurile și unul unde doar să se joace. Ei prefera o anumită flexibilitate în aranjarea mobilierului din clasă. Au nevoie de spațiu ca să se poată mișca și să își elibereze excesul de energie, fie în clasă, fie într-o zonă exterioară dar apropiată clasei.

ANALIZA STILURILOR

FLEXIBIL

CUM PREFERA SA INVETE?

Elevii care prefera un stil Flexibil invata cel mai bine atunci cand:

participa la lectii si la activitati care le par distractive (de exemplu software educational care este gandit atractiv si istet);

participa la jocuri si competitii (de exemplu scrabble, competitii sportive), in mod special atunci cand ei castiga;

sunt confruntati cu sarcini nestructurate, care le dau libertate de a gandi (de exemplu sa explice cum ar arata astazi lumea daca televizorul nu ar fi fost inventat);

au date limita flexibile pentru lucrarile pe care trebuie sa le predea (de exemplu profesorul acorda 5 puncte drept credite suplimentare, daca referatul este predat miercuri, 4 credite daca este predat joi si 3 credite daca este predat vineri);

au oportunitatea de a investiga teme care li se par lor interesante, chiar daca acestea nu au fost initial incluse in tematica de curs (de exemplu profesorul ii poate lasa daca doresc sa realizeze o lucrare despre modurile diferite in care respira animalele, desi tema nu a fost inclusa in cursul de zoologie);

au trasate pentru cursuri doar regulile absolut necesare (de exemplu profesorul le cere elevilor sa predea un anumit numar de sarcini, dar le da mai multe optiuni privind atat tipul acestor lucrari cat si temele pe care sa se centreze);

au oportunitatea de a atinge, de a

manipula, de a crea, de a asambla sau dezasambla sau de a interactiona in orice alt fel in mod direct cu materialul de curs (de exemplu prin descompunerea unor modele de gips ori a unor masinerii mecanice);

sunt implicati in activitati care au valoare concreta si ofera recompense imediate, nu pe termen lung (de exemplu utilizeaza regulile retoricii pentru a scrie un regulament al clasei, sau lucreaza in timpul liber pentru a-si putea plati cursurile);

au o sansa sa se miste si sa nu stea in scaun pe toata durata pregatirii unei teme.

ANALIZA STILURILOR

FLEXIBIL

Acesti elevi nu vor fi receptivi la:

- planuri de lectii si orare inflexibile;
- standarde inflexibile, in tonalitati exclusive de alb si negru, eventual insotite de stereotipii precum "corect" si "gresit", "bine" si "rau" etc.;
- intrebari care au numai un singur raspuns corect;
- reguli si obligatii ce trebuie onorate, dar pentru care nu au fost niciodata consultati;
- lectii care par vagi, abstracte si fara un uz practic;
- afirmatii care subliniaza cuvintele "trebuie" sau "nu trebuie".

MODALITATEA DE TESTARE PREFERATA

- Acesti elevi sunt adaptabili si deseori se descurca bine in situatii de stres
- Faptul ca au emotii in timpul probelor scrise si in timpul tezelor ii poate mobiliza in a face o lucrare de mai buna calitate
- Ei prefera teste cu intrebari deschise sau intrebari care permit mai mult de un singur raspuns corect, precum si probele care le permit sa-si demonstreze aptitudinile creative si sa construiasca obiecte cu utilizari practice
- Ei trebuie sa fie constienti de trecerea timpului si trebuie sa aiba grija la felul in care-l administreaza atunci cand dau un test, pentru ca au tendinta de a se implica in lucruri, de a pierde notiunea timpului si de a nu termina toate sarcinile
- Pot sa ia, de asemenea, decizii rapide fara sa se gandeasca la rezultatele lor pe termen lung
- Ei trebuie sa evite sa dea raspunsuri atot-stiutoare sau prea pline de sine, care ar putea avea ca rezultat note mici dar si frustrare

ANALIZA STILURILOR

FLEXIBIL

POTENTIALE CAPCANE

Elevii care prefera un stil Flexibil pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa amane inceperea unei lucrari in clasa;

sa fie ajutati sa-si inceapa lucrarea si sa li se dea recompense suplimentare pentru predarea lucrarii la timp sau chiar inainte de timpul stabilit; ei devin adesea absorbiti de munca lor dupa ce au inceput;

sa consume mult timp si energie incercand sa se descurce totusi cu regulile care trebuie urmate;

sa isi directioneze energia catre proiecte care le fac placere; ei pot fi alesi sa fie printre cei care vegheaza la aplicarea anumitor reguli astfel incat sa inteleaga mai bine de ce structurarea si ordinea pot fi folositoare;

sa nu se sinchiseasca de regulile privind ordinea si formalismul;

sa primeasca anumite recompense sau laude atunci cand respecta totusi aceste principii;

sa invadeze teritoriul colegilor lor care adera la stilul Organizat;

sa invete despre diferentele de temperament, astfel incat sa pretuiasca diversitatea si sa inteleaga nevoia de previziune, structura si ordine a colegilor lor Organizati;

sa para necuvinciosi si uneori chiar batjocoritori cu cei din jur;

sa invete despre diferentele de temperament si sa ajunga sa ii pretuiasca pe cei din jur si daca sunt altfel; profesorul trebuie sa le arate cu tact cum s-ar simti ei daca altii ar rade de ei;

sa esueze in realizarea partii lor dintr-un proiect de grup;

sa fie incurajati sa lucreze in cadrul grupului pentru a trasa responsabilitatile, pentru a stabili termenele limita si pentru a evalua contributia fiecarui membru, mai degraba decat ca aceste activitati de planificare sa fie realizate de catre profesor;

sa ii impiedice pe cei din jur sa isi faca treaba;

sa fie anuntati care sunt prioritatile in folosirea materialelor, a resurselor si a spatiului in clasa si ca daca nu coopereaza cu grupul lor de lucru, grupul va avea libertatea de a-i exclude prin vot;

Elevii care prefera un stil
Flexibil pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

sa supere sau sa
nemultumeasca pe cei
din jur cu surprizele lor;

sa invete despre temperament pentru a intelege de ce altii
se supara; profesorul poate de asemenea sa le permita un
numar fix de surprize si sa le ceara sa faca un serviciu acelor
colegi pe care i-au suparat, dupa ce au depasit acest numar;

sa para atat de
imprastiati incat ceilalti
sa nu mai fie atenti
deloc la ideile si
opiniile lor;

sa fie incurajati sa gaseasca o tema care le place cu adevarat
si careia i se vor dedica pentru un timp, sau ei pot fi
incurajati sa desfasoare activitati individuale, astfel incat
comportamentul lor sa nu-i afecteze pe cei din jur in asa de
mare masura;

sa dezamageasca pe
altii prin faptul ca nu isi
tin promisiunile;

sa fie incurajati sa faca putine promisiuni si sa lucreze mult
pentru a le putea indeplini pe acestea;

sa depuna doar efort
minim, suficient pentru
a se strecura printre
cerintele scolare;

sa fie incurajati sa gaseasca un subiect ce le place intr-
adevar, astfel incat sa il studieze in amanunt si sa le fie
permis sa primeasca credite suplimentare pentru aceasta
munca, daca e bine facuta;

sa devina clovnii clasei,
in special daca au si o
preferinta pentru stilul
Extravert;

sa fie ajutati sa identifice modalitati mai constructive de a
atrage atentia;

sa renunte la scoala cat
de curand pot face
acest lucru.

sa fie incurajati sa participe la activitati cat mai diverse, cum
ar fi atletism, cursuri de muzica, programe educationale
alternative si la cursuri cu un profesor sau un antrenor de
care le place; profesorii pot scoate in evidenta beneficiile
concrete, practice si pe termen scurt ale educatiei.

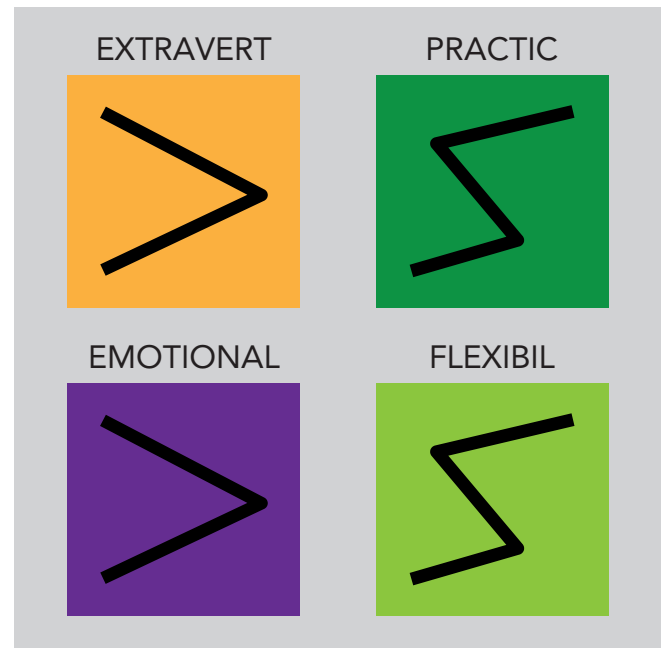

ANALIZA STILURILOR

CARACTERISTICI GENERALE

Elevii care sunt caracterizati de aceste trasaturi temperamentale e posibil:

- sa petreaca mai mult timp cu activitatile extracuriculare, interesante pentru ei, decat cu subiecte academice;
- sa vorbeasca prea mult in clasa;
- sa refuze o materie, daca programa se bazeaza exclusiv pe informatii obiective care par a nu avea aplicatii practice pentru ei sau pentru altii;
- sa se plictiseasca daca trebuie sa lucreze singuri prea mult timp sau daca trebuie sa petreaca prea mult timp citind sau indeplinind sarcini scrise.

RELATII SOCIALE

Elevii care sunt caracterizati de aceste trasaturi temperamentale sunt de obicei incantatori, prieteni si ii accepta pe ceilalti cu usurinta, tind sa ii trateze pe toti ca fiind egali si se bucura de compania celor pe care ii intalnesc. Au de obicei multi prieteni si isi petrec majoritatea timpului impreuna cu acestia. Sunt plini de tact si au abilitati sociale. Comunica eficient si deseori spun exact ceea ce trebuie pentru a imbarbata pe cineva sau pentru a detensiona o situatie. Sunt generosi si impart cu usurinta cu prietenii ceea ce au, propun diferite activitati distractive si participa la intruniri spontane, jocuri si alte activitati amuzante. Uneori e posibil sa fie atat de implicati in ceea ce fac incat sa uite de responsabilitatile pe care le au sau sa nu respecte o promisiune. Ei prefera sa fie liberi si nu sunt interesati de relatii care implica multe obligatii.

ANALIZA STILURILOR

RELATII FAMILIALE

Elevii care sunt caracterizati de aceste trasaturi temperamentale sunt de obicei membri activi ai familiei, caci sunt spirituali si au "pofta de viata", spun glume si se bucura de fiecare moment pe care il traiesc. Isi arata deseori dragostea fata de ceilalti membri ai familiei: isi petrec timpul cu fratii lor, isi manifesta afectiunea deschis (impart cadouri, felicitari si, fiind foarte generosi, vor imparti cu ceilalti fara rezerve ceea ce este al lor. Dar au nevoie de o zona personala, care sa fie numai a lor. Este posibil ca in spatiul lor personal sa nu fie intotdeauna ordine. isi vor indeplini sarcinile mai repede daca au instructiuni clare si daca au posibilitatea de a-si transforma munca intr-un joc. Pot sa urmeze mai usor regulile familiei sau ale gospodariei daca le pot negocia si daca aceste reguli sunt rezultatul unui acord cu parintii. Le place libertatea si familia ii poate ajuta sa inteleaga faptul ca responsabilitatea personala si indeplinirea sarcinilor din gospodarie sunt modalitati prin care isi pot castiga libertatea. Ei pot fi influentati de prietenii lor, atat in sensul rau al cuvantului cat si in sens bun. Daca familia poate transforma casa intr-o sursa de distractie si amuzament, atunci acesti elevi pot deveni mai putin inclinati sa participe la activitati care le-ar putea dauna.

CUM PREFERA SA INVETE?

Elevii care sunt caracterizati de aceste trasaturi temperamentale invata mai bine atunci cand:

- invata lectii care au aplicabilitate practica;
- respecta si sunt respectati de profesori;
- lucreaza impreuna cu altii;
- le sunt date instructiuni si lectii clare, structurate, astfel incat sa poata intelege si stapani o parte a materiei inainte de a avansa la urmatoarea parte;
- invata prin metode multisenzoriale, care le cer sa se bazeze concomitent pe mai multe simturi.

Acesti elevi nu vor fi receptivi la:

- abordarile teoretice carora nu le vad aplicabilitatea practica;
- abordari exclusiv teoretice, fara implicatii practice;
- sarcini indelungate de citire sau scriere;
- conflicte si tensiuni interpersonale;
- reguli inflexibile.

REZOLVAREA TEMELOR

Elevii care se incadreaza in aceste stiluri se simt bine intr-o clasa atractiva si sunt atrasi de activitatile practice, de arte si meserii, experimente, jocuri educative, etc. Lucreaza mai bine in grup si au nevoie de stimulare multisenzoriala. Ca urmare calculatorul este o resursa foarte buna pentru acesti elevi, desi le place sa utilizeze si orice alte mijloace vizuale. Daca folosesc instructiuni computerizate s-ar putea sa aiba nevoie sa ia pauze frecvent. Ei prefera o atmosfera relaxata, prietenoasa, in care sa poata lucra in ritmul lor, iar profesorul lor sa intervina la anumite intervale de timp.

ANALIZA STILURILOR

RECUNOASTERE SI FEEDBACK

Acesti elevi vor sa stie ca profesorii tin la ei deoarece pretuiesc relationarea cu ei si laudele care vin de la acestia, mai ales daca le sunt recunoscute aptitudinile sociale. Recompensele imediate sunt cele mai eficiente pentru acesti elevi. Gesturile spontane de apreciere pentru un lucru pe care l-au facut vor fi bine primite. Ei pot fi incurajati sa desfasoare acele sarcini care nu sunt pe gustul lor, mai ales daca le este promisa oportunitatea de a-si alege singuri urmatoarea activitate, atunci cand vor termina sarcina impusa de profesor.

TESTE SI EXAMENE

Acesti elevi obtin rezultate bune la testele de performanta, dar se descurca bine si in proiectele de grup care sunt notate si care conteaza ca examinari. Au o memorie buna si se pot descurca bine la testele cu alegeri multiple, de tipul adevarat-fals sau la cele care cer completarea spatiilor libere. Notele obtinute la proiecte si la testele de performanta, precum si la testele scrise, vor reflecta cel mai bine aptitudinile si cunostintele lor. Pentru a-i ajuta la un test standardizat, profesorul ar trebui sa le puna la dispozitie, pentru exercitiu, o culegere sau un set de teste cu exact acelasi format. Testarile frecvente, concentrate pe subiecte restranse ca intindere sau ca volum al cunostintelor discutate dau acestor elevi cea mai buna oportunitate de a-si demonstra cunostintele.

POSIBILE OCUPATII

De principiu, orice persoana, indiferent de temperamentul ei, indiferent de preferintele pentru un stil sau altul, poate avea succes in orice ocupatie. Totusi, unele ocupatii tind sa atraga un anumit tip de oameni, persoane cu o anume combinatie de preferinte. Elevii cu aceasta combinatie de preferinte aleg deseori urmatoarele meserii: artist, politician, medic de urgenta, domeniul vanzarilor, mediator, proprietar al unei mici afaceri; sunt, de asemenea, atrasi de educatia preuniversitara si de lucrul cu copiii.

CAPCANE

Elevii care sunt caracterizati de aceste trasaturi temperamentale e posibil:
sa petreaca mai mult timp cu activitatile extracuriculare, interesante pentru ei, decat cu subiecte academice;
sa vorbeasca prea mult in clasa;
sa refuze o materie, daca programa se bazeaza exclusiv pe informatii obiective care par a nu avea aplicatii practice pentru ei sau pentru altii;
sa se plictiseasca daca trebuie sa lucreze singuri prea mult timp sau daca trebuie sa petreaca prea mult timp citind sau indeplinind sarcini scrise.